

Aanwezig:	Voorzitter	: dhr. J.H.J.M. Roefs
	Commissiegriffier	: dhr. B.F. van der Berg
	SP	: dhr. E.J.J. Islaratoeboen, dhr. D.G.J. van Dam, dhr. H. Terzioglu, dhr. J. de Graaf, mevr. L.W.J. Marácz
	CDA	: dhr. J.H.J.M. Roefs, dhr. H.J.M. Flapper, dhr. S. Dere, dhr. Heesakkers, mevr. D.J.A.M. Meulenbroek, dhr. P.T.J. Vervoort, dhr. R.R.J.B. Peters
	VVD	: dhr. C.H.M. Van der Burgt, mevr. A.C.G.M. Janssen-Jansen, dhr. T.C.P.M. Manders, dhr. M.H.M. Akkers, dhr. S.J.P.H.A. van de Brug, mevr. S.A.C. Stijkel van den Braken
	GroenLinks	: dhr. R.D.J. Bleekrode, dhr. L.M.L.A. van Sas, dhr. R.L.J.M. Verhoeven, mevr. A. Brekermans, mevr. L.C.Tamarinof, dhr. M. Yahia, dhr. T. van de Meulengraaf, dhr. T.Y.M. Tuerlings
	Helmond Aktief	: dhr. L.M.M. Smits, mevr. M.W.P.M.A. Swinkels, dhr. G.P.A. van Vugt
	PvdA	: dhr. J.B. de Mare, dhr. M. Chahim
	D66	: dhr. J.M. Van den Bogaard, dhr. M.C. Selten, dhr. S.A.W. Stevens, dhr. P.J. Brok, dhr. M.F. van Geel
	Lokaal sterk	: dhr. J.P.M. Hamacher, dhr. H.F.J. Bekkers, dhr. J.F.J. Kuypers, mevr. J.M.G. Spierings-van Deursen, mevr. H.C.A. Verouden-Berens
	Helder Helmond	: dhr. M.P.J. Rieter, dhr. M. Rieter, dhr. M.J.W. van de Westerlo, mevr. A.C.M.J. van der Zee
	50PLUS	: dhr. J.K. van der Zanden, dhr. F.J. Mol, dhr. J.L. van Aert, dhr. M.L.M. van Lierop
	plan!	: dhr. J.L. Broers, dhr. G. van Dooren, dhr. S.W. van Lierop
	Fractie Bach Plus	: mevr. J.G.M. Bach-Smits, dhr. G.P.M. Bosch, mevr. W.M.C. Warmerdam
	Portefeuillehouder(s)	: wethouder van Bree, wethouder Dortmans, wethouder Maas, wethouder Van den Waardenburg
	Overig	: mevr. W. Teeuwen, dhr. A. Vos (ROC), dhr. I. van Hooff, mevrouw Ter Linde (Gemeente Helmond), de heer Boers (Gemeente Helmond)

Notulist: Mevr. A. Smetsers (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer **J.H.J.M. Roefs** opent de vergadering om 19.30 uur en heet alle aanwezigen welkom. Bij afwezigheid van de heer Rieter, zal de heer **Roefs** de vergadering voorzitten. In het presidium van 16 april 2019 is gesproken over enkele onderdelen van het vergaderstelsel. Het uitgangspunt blijft dat de Commissie begint om 19.30 uur en eindigt om 22.30 uur, maar dat uitzonderingen mogelijk moeten zijn. Zo kan sporadisch de vergadering beginnen om 19.00 uur of eindigen om 23.00 uur. Er dient enigszins pragmatisch mee om te worden gegaan. Dit geldt tevens voor de werkwijze bij een Opiniecommissie. Er dient niet te star te worden vastgehouden aan de regels. Aan de hand van de evaluatie wordt getest waarin verbetering kan worden aangebracht.

Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Spruijt, de heer van Wetten, mevrouw Peijs en de heer Bekkers.

2. Vaststellen verslag van de vergadering van 26 maart 2019

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Presentatie stand van zaken uitvoeringsagenda's Onderwijs- en Arbeidsmarkt en Werkgelegenheidsimpuls

Wethouder **Van Bree** licht toe dat in februari 2018 twee keer € 1.200.000,- impuls geld beschikbaar is gesteld voor de Onderwijs- en Arbeidsmarkt en Werkgelegenheidsimpuls. In het vierde kwartaal 2019 volgt nog een toelichting in een uitgebreidere sessie. De afgelopen periode is veel geïnvesteerd, waardoor een goede bezetting is ontstaan, welke is toegelicht in de toegezonden presentatie. Momenteel viert de economie hoogtij, er is volop werk en wordt er geprobeerd zoveel mogelijk mensen richting werk te krijgen.

Er volgt een presentatie door mevrouw **Teeuwen**. Na de presentatie is er gelegenheid voor het stellen van vragen ter verduidelijking. Ook volgt er een toelichting door de heer **Vos** en de heer **Van Hooff**. Alvorens te beginnen met de presentatie, stellen de heer **Van Hooff** en de heer **Vos** zich voor.

De heer **Van Hooff** vertelt sinds drie jaar weer terug te zijn in Helmond als voorzitter van het College van Bestuur ROC Ter Aa.

Ook de heer **Vos** stelt zich voor. Hij is ondernemer in Helmond in de maakindustrie. Hij neemt deel in de regiegroep namens SBH en Stichting Hightech Helmond de Peel.

Mevrouw **Teeuwen** is programmamanager Onderwijs- en Arbeidsmarkt en geeft de presentatie over de uitvoeringsagenda's Onderwijs- en Arbeidsmarkt en Werkgelegenheidsimpuls.

De heer **Hamacher** (Lokaal sterk) zou graag willen horen welke stappen worden gezet? Wat heeft het onderwijs en bedrijfsleven eraan?

De heer **Broers** (plan!) vraagt als wordt gekozen voor een bepaalde focus bijvoorbeeld de hightechindustrie wat ontbreekt dan aan potentieel?

De heer **Peters** (CDA) komt terug op de presentatie over de grootschalige aanpak rondom de energietransitie en alles wat daar mee te maken heeft en vraagt in hoeverre dit aansluit?

Mevrouw **Teeuwen** vervolgt de presentatie. Hierna is het woord aan de heren Vos en Van Hooff.

De heer **Vos** vindt het een goede zaak dat wordt ingezet op werk voor elk talent, maar het is ook belangrijk om talenten voor de regio te behouden. Daarom is het belangrijk de stad aantrekkelijk te houden ook voor talenten die al plaatselijk aan het werk zijn. Een praktijkvoorbeeld is het Techniekcentrum Brainport in Deurne, waar jonge talenten dusdanig worden opgeleid, dat zij een goede aansluiting hebben met het bedrijfsleven. Ook met modules kunnen mensen zich een leven lang ontwikkelen, dus blijven en zodoende inzetbaar blijven. Een ander project is Industrie 4.0. Dat is de nieuwe maakindustrie waar wordt bedacht hoe dingen slimmer zijn te maken, maar ook dingen slimmer kunnen maken. Het is een initiatief van de gemeente met het Innovatiehuis, waarbij ook onderwijs is betrokken en waaraan een vijftiental ondernemers deelnemen. Dit is een mooie gelegenheid om ook HBO en WO naar Helmond te trekken, omdat ook zij nodig zijn.

De heer **Van Hooff** legt uit dat van de 7.000 jonge mensen op MBO-niveau, meer dan de helft niet in Helmond studeert. Over het algemeen zijn dat de studenten die op niveau 3 of 4 zitten. Dit betekent dat voor de toekomst ervoor moet worden gewaakt dat er voldoende gekwalificeerde mensen worden behouden. Voor het HBO en WO-niveau geldt dit voor 90%. Om mensen terug te laten keren, moet worden gezorgd voor een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Als antwoord op de vraag van de heer **Hamacher** wordt als voorbeeld gegeven het centraliseren van de overlegstructuren. Techniek en ICT zijn de woorden van de toekomst, maar ook in de Zorg en Logistiek is behoefte aan personeel. Het is de vraag of mensen die op de arbeidsmarkt komen na acht of negen jaar nog steeds fit zijn voor die veranderende arbeidsmarkt. Het zou goed zijn als het leven lang ontwikkelen door Helmond wordt omarmd en ontwikkeld. Het behaalde diploma is geen garantie dat mensen duurzaam door de decennia heen op die arbeidsmarkt kunnen blijven werken. Er is een ontwikkeling waarbij wordt gekeken wat belangrijk is. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden om mensen ervaring op te laten doen, daarbij de succesbeleving te geven door hen een certificaat te geven voor hetgeen zij wel kunnen. Wellicht zijn mensen door hen verschillende praktijkverklaringen te geven op termijn wel naar een bepaald niveau te krijgen. Het kan zijn dat mensen zich na een aantal jaren realiseren dat men zich een bepaalde vaardigheid eigen moet maken. Ook vraagt het bedrijfsleven zich af of mensen na een aantal jaren het tempo nog aan kunnen. Daarvoor is leven lang ontwikkelen een goed antwoord, waardoor mensen zich bewust zijn om om de zes of zeven jaar, afhankelijk van de branche, een ontwikkeling te maken.

Ook als het straks minder gaat in de economie door de huidige demografie en de afname van het aantal jonge mensen, zal langdurig in de periode worden gezeten waarin er een soort discrepantie is tussen de vraag van de arbeidsmarkt en het aanbod. Dit betekent dat er duurzaam moet worden geïnvesteerd op het ontwikkelen van mensen.

Mevrouw **Teeuwen** gaat verder met het afronden van de presentatie.

De heer **Van Geel** (D66) vraagt of in kaart wordt gebracht wat nu aan werknemers bij de bedrijven zit en hoe deze kunnen doorschuiven, zodat ruimte wordt gecreëerd aan de onderkant voor mensen die zijn doorgestroomd?

De heer **Peters** (CDA) vraagt in hoeverre wordt gekeken naar het inzetten van sectorgelden? Er kan worden geprobeerd opleidingsvouchers naar Helmond te krijgen, zodat mensen het laatste duwtje in de rug kan worden gegeven om een opleiding op te pakken.

De heer **Hamacher** (Lokaal sterk) merkt op dat het teleurstellend is dat dit onderwerp wordt afgeraffeld en had hiervoor graag wat meer tijd gehad.

De heer **Vos** legt uit dat voor wat betreft de opleidingsvouchers momenteel alleen maar kan worden gepraat over de maakindustrie, waar de vouchers veel worden ingezet. Ook zou het mogelijk zijn om Hbo-studenten naar Helmond te halen en met opleidingsvouchers projecten uit te laten voeren. Er loopt een onderzoek om te kijken wat er binnen bedrijven mogelijk is om door te schuiven en hoe met bedrijven onderling een poule gecreëerd kan worden.

4. Presentatie ITS-congres (Intelligent Transport Systems and Services) 2-6 juni 2019, Automotive Campus

Wethouder **Maas** licht toe dat het ITS-congres een internationaal congres is, waar jaren naartoe is gewerkt. Dit is de verdienste van de Automotive Campus en de heer Blom. ITS staat voor Intelligente Transportsystemen. Het congres wordt gezamenlijk met Eindhoven georganiseerd. Naar verwachting zullen ongeveer 3.000 deelnemers vanuit meer dan 30 landen deelnemen. Op 2 juni 2019 vindt de publieksdag plaats. Van 3 tot en met 6 juni 2019 worden allerlei nationale en internationale gasten ontvangen. De uitnodigingen zullen nog volgen.

De heer **G. Blom** geeft een presentatie over het ITS-congres, dat wordt gehouden in Helmond en Eindhoven.

5. Interactieve sessie Omgevingswet

Wethouder **Van den Waardenburg** licht toe, dat er al een sessie heeft plaatsgevonden waarbij interactief een aantal casussen werden behandeld. Er volgt een toelichting door mevrouw **Ter Linde** op de lopende pilots en leerervaringen tot nu toe. Aan de hand van de Mentimeter zullen een aantal stellingen worden voorgelegd om hierover een discussie aan te gaan.

Mevrouw **Ter Linde** geeft een presentatie over de ervaringen pilots Omgevingswet. Na de presentatie zal de heer **Boers** doorgaan met de begeleiding in de Mentimeter. Iedereen logt in en de ingevoerde data zullen aan de routeplanner worden toegevoegd.

* Stelling 1: de inwoner aan het roer:

Ruimte voor initiatieven is geen garantie dat er ook initiatieven vanuit de inwoner ontstaan. Hoe wil de Raad daarmee omgaan?

- Wij doen even niks, wij kijken wat erop ons afkomt: 14%.
- Wij stimuleren alleen initiatieven waar dat nodig is: 50%.
- Wij stimuleren actief om initiatieven los te weken: 36%.

* Stelling 2: een groep inwoners met een initiatief vraagt de gemeente om hulp bij de realisatie van een plan:

- De inwoners regelen zelf maar de begeleiding: 5%.
- De gemeente faciliteert deze groep in natura: 73%.
- De gemeente faciliteert deze groep in natura en bijvoorbeeld via een startkrediet: 23%.

Het is mogelijk de eigen mogelijkheid aan te geven, als deze niet wordt genoemd.

De heer **Van Geel** (D66) vraagt of de gemeente de beslissing moet nemen? Er zijn ook wijkbudgetten en niet elk initiatief hoeft tot gemeenteniveau te worden opgetild.

De heer **Verhoeven** (GroenLinks) zegt dat er staat dat een groepje inwoners de gemeente om hulp vraagt, dus dat is een concrete hulpvraag.

De heer **De Mare** (PvdA) vindt dat als het een initiatief is waarbij gemeentelijke taken naar zich toe worden getrokken, dan zou het realistisch zijn een startkrediet te verstrekken.

De heer **Hamacher** (Lokaal sterk) is van mening dat door het maken van welke keuze dan ook men selectief bezig is en daardoor worden initiatiefnemers gediskwalificeerd.

De Omgevingswet gaat ervan uit dat er samen met de initiatiefnemer wordt gekeken naar mogelijkheden. Met de Omgevingswet zou men minder selectief bezig zijn en met de initiatiefnemers kijken naar mogelijkheden.

De heer **Islaratoeboen** (SP) vindt dat als de mogelijkheden worden bekeken en mogelijk een projectleider wordt ingezet, er andere groepen of initiatiefnemers worden bemoedigd.

De heer **Hamacher** (Lokaal sterk) is van mening dat dan voor elk initiatief dezelfde keuze moet worden gemaakt en tot op zekere hoogte gefaciliteerd.

De heer **Islaratoeboen** (SP) vindt het aanhoren van een initiatiefnemer de taak van de gemeente binnen de gestelde kaders en van daaruit moet verder worden uitgekristalliseerd of het initiatief haalbaar en uitvoerbaar is.

De heer **Van der Burgt** (VVD) denkt dat door het bieden van hulp het duidelijk wordt of er binnen de kaders gefaciliteerd kan worden.

Volgens de heer **Van Geel** (D66) is het belangrijk om kaders aan te geven tot welk bedrag het college de vrijheid heeft om eigen toezeggingen te doen en vanaf welk bedrag terug moet worden gegaan naar de gemeenteraad.

De heer **Tuerlings** (GroenLinks) vraagt of het startkrediet geïnterpreteerd kan worden als het wijzen op een mogelijke subsidieregeling en daar ondersteuning aanbieden?

Wethouder **Van den Waardenburg** antwoordt dat er niet heel specifiek wordt gesproken over het opstarten van een Omgevingskrediet. De vraag is meer bedoeld als: er is een initiatief en de vraag is, gaat daar sowieso geld heen, omdat het initiatief past of wordt het alleen gedaan als het past binnen de begroting? Het is nog niet uitgekristalliseerd hoe een subsidie eruit moet zien.

De heer **De Mare** (PvdA) vraagt of er wordt verwacht dat er heel veel irreële initiatieven gaan komen? Want naarmate er met de Omgevingswet wordt aangegeven dat er mogelijkheden zijn, komen irreële plannen, waarop wordt teruggefloten, wat frustraties kan opleveren.

De heer **Van der Burgt** (VVD) denkt dat de ambtelijke organisatie heel goed in staat en duidelijk is in het aangeven van de mogelijkheden en het voorkomen van wildgroei.

* Stelling 3: er wordt geëxperimenteerd met regelarm samenleven. Dit vraagt het nodige van de betrokkenen.

Waar gaat de gemeente zich nog wel mee bemoeien?

- Inrichting openbare ruimte: 22%.
- Sturen op realisatie sociale huurwoningen: 25%.
- Oplossen burenruzies (mediator): 6%.
- Welke combi's van wonen en werken mogelijk zijn.
- Locatie supermarkt.
- Anders namelijk

Degenen die op de laatste mogelijkheid hebben gestemd worden uitgenodigd te reageren.

De heer **Tuerlings** (GroenLinks) denkt dat handhaving belangrijk is, omdat anders het recht in eigen hand wordt genomen.

De heer **Van Geel** (D66) vindt dat duurzaamheid en energietransitie binnen de gemeente moet blijven worden gedaan.

De heer **De Mare** (PvdA) valt het op dat de percentages laag zijn. Bij een aantal onderwerpen moet meer ruimte worden gegeven, maar dat er ook gevreesd moet worden voor het principe dat degenen met de grootste mond, altijd hun zin krijgen. Er zijn onderwerpen bij, waarbij het belangrijk is dat enige sturing zal plaatsvinden als de zwakkeren in de samenleving worden overstemd.

De heer **Boers** toont bij deze vraag niet alleen het percentage, maar ook het aantal stemmen per mogelijkheid, wat meer duidelijkheid verschaft over het stemverloop.

* Stelling 4: wat zijn de voorwaarden om meer regelarme zelfsturing door inwoners mogelijk te maken?

Het is mogelijk vrije tekst in te vullen:

- * Groot draagvalk onder inwoners.
- * Geef je verstand eens voorrang.
- * Respect voor en luisteren naar elkaar.
- * Willekeur voorkomen.

Er worden de volgende reacties gegeven:

De heer **Van der Burgt** (VVD) heeft het idee dat het loslaten heel moeilijk is en er wordt gezocht naar een modus om dat te realiseren, omdat in kaders wordt gedacht en deze duidelijk worden afgebakend.

De heer **Van Geel** (D66) vraagt of de gemeente zich laat overrulen als bewoners een draagvlak hebben om een initiatief door te zetten?

Wethouder **Van den Waardenburg** geeft als voorbeeld een horecagelegenheid die graag meer stoelen op het terras wil. Maar degene die daarboven woont, wil 's avonds slapen. En de vraag is hoe daarmee om te gaan?

Aan de ene kant wil de gemeente horecaondernemers meer de ruimte geven, maar aan de andere kant moeten de bewoners worden beschermd tegen de omgeving. De vraag is hoe de gemeente met deze dilemma's om moet gaan?

De heer **Van der Burgt** (VVD) denkt dat door onderling overleg veel oplossingen gevonden kunnen worden. De heer **De Mare** (PvdA) noemt twee begrippen die heel belangrijk gaan worden, te weten rechtsgelijkheid en precedentwerking, want als verschillende initiatieven iedere keer op hun eigen merites worden beoordeeld, ontstaat de kans dat het heel erg een loopje gaat nemen.

Wethouder **Van den Waardenburg** vindt dat er niet veel draagvlak was voor de vraag of de gemeente ook mediator moet zijn. Er wordt aangegeven, dat ervoor moet worden gezorgd dat initiatiefnemer en omwonenden met elkaar in gesprek gaan, maar niet in de mediatorrol. Indien men er niet uitkomt, dan is er een rol voor de gemeente weggelegd.

De heer **Van der Burgt** (VVD) vindt dat ervoor moet worden gewaakt, dat de mediatorrol wordt aangemeten, want dan is het eind zoek.

De heer **Islaratoeboen** (SP) reageert dat het cirkeltje rond is, want er wordt met een open mind de dialoog aangegaan met de initiatiefnemer. Niet alleen de harde schreeuwers moeten worden gehoord. Daarover is iedereen het eens. Er ligt een absolute uitdaging, waarover nog veel gepraat moet worden.

** Stelling 5: omgang met het verschil tussen het juridische en het ethische:*

In een wijk komt een deel van het trottoir omhoog door een grote boom. Mede vanwege het aansprakelijkheidsrisico vervangen wij de bestrating en soms kappen wij zelfs de boom. Maar wij hebben ook een groenambitie. De wijkbewoners vinden, dat die boom moet blijven staan en investeren het geld liever in vernieuwing van de speeltuin en stellen voor een waarschuwingbordje te plaatsen. Maar dan blijft de aansprakelijkheid. Wat is in zo'n situatie verstandig om te doen?

Er kan vrije tekst worden ingevuld:

- * Boom kappen en trottoir repareren. Veiligheid gaat voor.
- * Gevaarlijke situaties voorkomen, veiligheid gaat voor.
- * Met de bewoners overleggen en de beste oplossing kiezen.
- * Met betrokkenen een boom opzetten.

De heer **Kuypers** (Lokaal sterk) vindt dat dit eigenlijk geen vraag zou moeten zijn. Veiligheid moet gewoon voorop staan en het trottoir is bedoeld om op voort te bewegen. Als dat niet meer kan door die boom, dan moeten maatregelen worden genomen.

De heer **Smits** (Helmond Aktief) zou de boom willen handhaven, de wortels weghalen en het trottoir herstellen. In het planbeleid moet worden meegenomen dat dit soort bomen niet worden geplant in straten waar deze boom zich kan ontwikkelen.

** Stelling 6: een ontwikkelaar heeft een ambitieus initiatief:*

Hoe wilt u dat de buurt betrokken wordt? Het heeft impact op de omgeving, zoals bijvoorbeeld bouwhoogte of omvang van het betrokken perceel. Er zijn vijf categorieën, die op volgorde kunnen worden aangegeven:

- Er wordt een inloopavond georganiseerd:
- Er worden meerdere inloopavonden georganiseerd, inclusief voorkeurstemming:
- De bewoners mogen meebeslissen over de te kiezen variant:
- De bewoners denken vroeg in het proces mee met het invullen van het plan en mogelijke varianten:
- De bewoners vormen samen met de ontwikkelaar een collectief, waarin ook (individuele) bewonerswensen geïnitieerd zouden kunnen worden:

** Stelling 7: hoe wilt u als raad aangehaakt zijn bij de implementatie van de Omgevingswet:*

- * Algemene update per kwartaal.
- * Met behulp van sessies als deze.
- * Kaders stellen en regelmatig evalueren.
- * Voortgang controleren.

De heer **Van Geel** (D66) zou meegenomen willen worden op het moment dat het college tegen iets aanloopt, waarvan wordt gedacht dat het niet past binnen de kaders.

De heer **Hamacher** (Lokaal sterk) vindt dat het niet alleen de vraag is in hoeverre de gemeenteraad wordt meegenomen in dit proces, maar belangrijker is in hoeverre de ambtelijke organisatie in dat proces zit. Het is wenselijk geïnformeerd te blijven in wisselwerking met de ambtelijke organisatie en hoe die zich daarin ontwikkelt.

De heer **De Mare** (PvdA) wil weten wat eigenlijk overeind blijft van bijvoorbeeld het hele gebeuren van bestemmingsplannen ten aanzien van ruimtelijke beperkingen ten aanzien van gebruiksbeperkingen aan de ruimtelijke omgeving. Hetzelfde geldt voor evenementenvergunningen, Hinderwetvergunningen.

Wethouder **Van den Waardenburg** zegt dat er veel wordt meegenomen van deze vanavond. Aan de ene kant wil de gemeente stimuleren dat er initiatieven komen, maar moeten die zomaar worden toegestaan?

Ook het beschermen van de zwakkeren is genoemd. Alle gevoelens en ideeën liggen niet ver van elkaar, maar uiteindelijk zal aan de hand van casusposities worden gefinetuned waar de verschillen zitten.

6. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 22.00 uur.